

Kohtuasi C-72/24 [Keladis I]ⁱ**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

30. jaanuar 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (Salonicco esimese astme halduskohus, Kreeka)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

30. november 2023

Kaebaja:

HF

Vastutaja:

Anexartiti Archi Dimosion Esodon (sõltumatu riiklik maksuamet, Kreeka)

Põhikohtuasja ese

Kaebus, millega palutakse tühistada maksuotsused, millega kaebaja tunnistati kaasvastutavaks ebaseaduslikult üle piiri toimetamise süüteo eest, talle määrati nende süütegude eest täiendavad tollimaksud, ta tunnistati solidaarselt vastutavaks kõnealuste täiendavate tollimaksude kogusumma maksmise eest ja teda kohustati koos teiste kaasvastutajatega tasuma solidaarselt käibemaksu kogusumma, mis oli jäetud kõikide impordideklaratsioonide eest tasumata.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Eelotsusetaotlus – Tollimaks – Käibemaks – Tolliväärtus – Tollis tegelikust väärtusest väiksema väärtuse deklareerimine – Käibemaksubaas – Turuväärtus –

ⁱ Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

Kindlaksmääramine – Turuväärtuse kindlaksmääramise meetod –
 Impordikäibemaksu tasuma kohustatud isik

Eelotsuse küsimused

- 1 Kas statistilised väärtused nimega „piiril kehtivad hinnad“ (*threshold values*) – „õiglased hinnad“ (*fair prices*), mis põhinevad Eurostati COMEXT-i statistilisel andmebaasil ning mis tulenevad OLAF-i pettusevastasest infosüsteemist (AFIS– Anti Fraud Information System), mille rakendus Automated Monitoring Tool (AMT) on, ja mis on riigisisestele tolliasutustele vastavate elektrooniliste süsteemide kaudu kättesaadavad, täidavad kõigile ettevõtjatele kättesaadavuse tingimust, mida on täpsustatud 9. juuni 2022. aasta kohtuotsuses C-187/21, Fawkes Kft? Kas nendes sisalduvad andmed on üksnes koondandmed tähenduses, mis on sätestatud määrustes nr 471/2009 ja nr 113/2010, mis käsitlevad ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega, ning mis kehtisid asjaomasel ajavahemikul?
- 2 Kas järelkontrolli kontekstis, juhul kui imporditud kaupa ei ole võimalik füüsiliselt kontrollida, võivad riigisisised tollid kasutada COMEXT-i andmebaasi statistilisi väärtusi, juhul kui neid peetakse üldiselt kättesaadavaks ja need ei sisalda ainult koondandmeid, üksnes selleks, et kinnitada oma põhjendatud kahtlusi asjaolu suhtes, et deklaratsioonides deklareeritud väärtus on turuväärtus, st selle kauba eest tegelikult makstud või makstav summa, või ka selleks, et määrata viidatud alusel kindlaks selle kauba tolliväärtus, vastavalt ühenduse tolliseadustiku (määrus nr 2913/1992) artikli 30 lõike 2 punktis c sätestatud alternatiivsele meetodile [mis vastab nn „deduktsioonimeetodile“, mis on sätestatud liidu tolliseadustiku (määrus nr 952/2013) artikli 7[4] lõike 2 punktis c või vajadusel mõnele muule alternatiivsele meetodile? Kuidas mõjutab vastust sellele küsimusele asjaolu, et ei saa kindlaks teha, kas identne või sarnane kaup kujutab endast hetkel määruse (EMÜ) nr 2454/93 (rakendusmäärus) artikli 152 lõike 1 tähenduses müügi eset?
- 3 Kas kõnealuste statistiliste väärtuste kasutamine konkreetse imporditud kauba tolliväärtuse kindlaks määramiseks, mis on võrdne miinimumhindade kohaldamisega, on igal juhul kooskõlas kohustustega, mis tulenevad Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) lepingust tolliväärtuse määramise kohta, mida nimetatakse ka 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduslepingu VII artikli rakendamise lepinguks, mille osaline Euroopa Liit on, arvestades asjaolu, et viidatud leping sõnaselgelt keelab miinimumhindade kasutamise?
- 4 Seoses eelmise küsimusega: kas reservatsiooni eespool viidatud rahvusvahelise lepingu 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduslepingu VII artikli rakendamiseks põhimõtete ja üldsätete kasuks, mis on ette nähtud ühenduse tolliseadustiku (määrus nr 2913/1992) artikli 31 lõikes 1 seoses selle reservatsiooni meetodiga tolliväärtuse kindlaksmääramiseks, ja vastavalt miinimumväärtuste kohaldamise välistamist, mis on ette nähtud sama artikli lõikes 2 [mida liidu tolliseadustiku

(määrus nr 952/2013) artikli 74 lõike 3 vastav säte ei sisalda] kohaldatakse üksnes siis, kui kasutatakse viidatud meetodit, või kas need reguleerivad kõiki tolliväärtuse kindlaksmääramise alternatiivseid meetodeid?

- 5 Kas juhul, kui tuvastatakse, et klassifikatsiooni lihtsustamist ühenduse tolliseadustiku (määrus nr 2913/1992) artikli 81 [muudetuna liidu tolliseadustiku (määrus nr 952/2013) artikkel 177] tähenduses kasutati importimisel, on võimalik kohaldada ühenduse tolliseadustiku (määrus nr 2913/1992) artikli 30 lõike 2 punktis c [mis vastab liidu tolliseadustiku (määrus nr 952/2013) artikli 70 lõike 2 punktile c] sätestatud alternatiivset meetodit, sõltumata samas deklaratsioonis sama TARIC-koodiga deklareeritud kauba heterogeensusest ja seega selle tariifse klassifikatsiooni koodi alla mittekuuluva kauba fiktiivsest väärtusest?
- 6 Viimasena, sõltumata eelnevatest küsimustest: kas Kreeka seaduse sätted, mis reguleerivad impordikäibemaksu maksmata kohustatud isikute kindlakstegemist, on piisavalt selged, kooskõlas Euroopa õiguse tingimustega, osas, milles käibemaksukohustuslasena on määratletud „imporditud kauba niinimetatud omanik“?

Liidu õiguse asjakohased sätted ja asjakohane Euroopa Kohtu praktika

Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369/EMÜ rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokollis sõlmimise kohta (EÜT 1987, L 198, lk 1; EÜT eriväljaanne 02/02, lk 288)

Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT 1987, L 256, lk 1; EÜT eriväljaanne 02/02, lk 382): artikli 3 lõige 1 ja I lisa

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; EÜT eriväljaanne 02/04, lk 307): põhjendus 6, artikli 4 punkt 10, artikli 29 lõige 1, artiklid 30, 31, 59, 62, 63, 68, 74, 78, 79, 81, 201, 213, artikli 220 lõige 2, artikli 221 lõiked 3 ja 4 (edaspidi „ühenduse tolliseadustik“)

Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; EÜT eriväljaanne 02/06, lk 3): artikli 19 lõige 1, artikli 142 lõige 1, artiklid 150, 151, 152, 181a

Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT 1994, L 336, lk 1; EÜT eriväljaanne 11/21, lk 80), mille alusel Euroopa Ühendus sõlmis ka „1994. aasta üldise tolli- ja

kaubanduslepingu VII artikli rakendamise lepingu“ (EÜT 1994, L 336, lk 119; EÜT eriväljaanne 11/21, lk 205)

Nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määrus (EÜ) nr 515/97 liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks (EÜT 1997, L 82, lk 1; EÜT eriväljaanne 02/08, lk 217): artiklid 23 ja 24

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (EÜT 2006, L 347, lk 1): põhjendused 43 ja 44, artikli 2 lõige 1, artiklid 30, 70, 85, 201 ja 211

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95 (ELT 2009, L 152, lk 23): artikli 3 lõige 1, artikli 4 lõige 1, artikli 5 lõige 1, artiklid 6 ja 8

Komisjoni 9. veebruari 2010. aasta määrus (EL) nr 113/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses kaubavahetusandmete katvuse ja andmete määratlemisega ning kaubavahetusstatistika koostamisega ettevõtte tunnuste ja arve esitamise vääringu järgi ning seoses erikaupade või -liikumistega (ELT 2010, L 37, lk 1): artikli 4 lõiked 1 ja 2

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud) (ELT 2013, L 269, lk 1): artiklid 71, 72, 74, 177 (edaspidi „liidu tolliseadustik“)

Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT 2015, L 343, lk 558): artikkel 222

Euroopa Kohtu 28. veebruari 2008. aasta otsus Carboni e derivati (C-263/06, EU:C:2008:128); 29. juuli 2010. aasta kohtuotsus Pakora Pluss (C-248/09, EU:C:2010:457); 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Christodoulou jt (C-116/12, EU:C:2013:825); 16. juuni 2016. aasta kohtuotsus EURO 2004. Hungary (C-291/15, EU:C:2016:455); 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195); 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus LS Customs Services (C-46/16, EU:C:2017:839); 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Hamamatsu Photonics Deutschland (C-529/16, EU:C:2017:984); 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus Oribalt Rīga (C-1/18, EU:C:2019:519); 10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung (C-26/18, EU:C:2019:579); 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Amoena (C-677/18, EU:C:2019:1142); 18. juuni 2020. aasta kohtuotsus Hydro Energo (C-340/19, EU:C:2020:488); 9. juuli 2020. aasta kohtuotsus Direktor na

Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi“ (C-76/19, EU:C:2020:543); 19. novembri 2020. aasta kohtuotsus 5th AVENUE (C-775/19, EU:C:2020:948); 3. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Hauptzollamt Münster (käibemaksukohustuse tekkimise koht) (C-7/20, EU:C:2021:161); 22. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Lifosa (C-75/20, EU:C:2021:320); 8. märtsi 2022. aasta kohtuotsus komisjon vs. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (võitlus alahindamises seisneva pettuse vastu) (C-213/19, EU:C:2022:167); 12. mai 2022. aasta kohtuotsus U. I. (kaudne tolliesindaja) (C-714/20, EU:C:2022:374); 9. juuni 2022. aasta kohtuotsus Baltic Master (C-599/20, EU:C:2022:457); 9. juuni 2022. aasta kohtuotsus FAWKES (C-187/21, EU:C:2022:458)

Riigisisese õiguse asjakohased sätted

Seadus nr 2859/2000 käibemaksuseadustiku rakendamise kohta [Nomos 2859/2000, Kyrosi Kodika Forou Prostithemenis Axias (*FEK A' 248/7.11.2000*)] (Kreeka Vabariigi Ametlik Teataja, A' 248/7.11.2000):

Artikkel 1, artikli 2 lõige 1, artikli 20 lõige 1

Artikli 35 lõige 3: „Kauba importimisel on käibemaksukohustuslane imporditud kauba niinimetatud omanik, kooskõlas tolliseadustiku muude sätetega.“

Seadus nr 2960/2001 riikliku tolliseadustiku kohta [Nomos 2960/2001, Ethnikos teloneiakos kodikas (*FEK A' 265/22.11.2001*)] (Kreeka Vabariigi Ametlik Teataja, A' 265/22.11.2001):

Artikli 1 lõige 1, artikli 28 lõiked 1 ja 2

Artikli 29 lõige 6: „Tollivõla tasumise eest vastutav isik on deklareerija, isik, kelle nimel aktsiisi- ja muude maksude deklaratsioon esitati, ning iga teine isik, kellel tekkis tollivõla tasumise kohustus tolliseadustiku sätete alusel [...]“.

Artikkel 31, artikli 33 lõige 1, artikkel 142

Artikkel 150: „1. Isikutele, kes osalevad mis tahes viisil tollieeskirjade rikkumises, käesoleva seadustiku artikli 142 lõike 2 tähenduses ja vastavalt igäihe osaluse astmele, sõltumata nende isikute suhtes kriminaalmenetluse algatamisest, määratakse kooskõlas käesoleva seadustiku artiklitega 152 ja 155 ja järgnevate artiklitega, igäihele isiklikult ja nende poolt solidaarselt tasumisele kuuluv täiendav tollimaks summas, mis võib olla kolm kuni viis korda suurem kui rikkumise esemele kohaldatavad tollimaksud, kõikidele kaasvastutajatele eraldi. Selleks arvutatakse tollimaks kooskõlas ühenduse tolliseadustiku sätetega ja asjakohaste riigisiseste sätetega, mis reguleerivad tollivõla tekkimist. Väiksemate hindade [...] kajastamise korral moodustab eespool viidatud täiendava tollimaksu baasi tollivormistuse hetkel saadud väärtuse ja turu hetkeväärtuse tollimaksude vahe. Juhul kui tollimaksude ja ebaseaduslikult üle piiri toimetatud kaubale vastavate muude maksude kolmekordne summa on alla tuhande viiesaja euro

(1500), kehtestatakse trahv selles summas aktsiisiga maksustatavate toodete puhul, ja poolega sellest summast muude toodete puhul [...]. Tollimaksud, maksud ja muud lõivud, mida ei ole tasutud, kuigi tollivõlg on seaduslikult tekkinud, võib eraldi ette näha põhjendatud maksuotsusega. [...] 5. Väljastatud maksuotsus on paralleelsest kriminaalmenetlusest ja kriminaalmenetluses tehtavast kohtuotsusest sõltumatu“.

Artikkel 155

Asjaolude ja menetluse lühiülevaade

1. mille üks rõivaste importija importis Türgist.
2. Kõnealune importija asutas 2014. aastal riideesemete hulгимүүги üksikettevõtte, mille registrijärgne asukoht on Thessalonikis. 2016. aastani esitas ettevõtte sadu impordideklaratsioone kauba deklareeritud väärtusega ligikaudu 6 000 000,00 eurot. 2016. aastal viis toll ettevõtte suhtes läbi raamatupidamisarvestuse auditi pärast kaebust kaubaarvel imporditud toodete tegelikust hinnast madalama hinnaga kajastamise kohta.
3. Raamatupidamisarvestuse auditi tulemusel ilmnisid ebakorrapärasused ettevõtte tegevuses ja tema tehtud imporditehingutes. Muu hulgas selgus, et eeldatav importija oli teine rõivaartiklitega kaupleja töötaja. Lisaks oli kaup, mille suhtes füüsiline kontroll läbi viidi, koguseliselt võrdne igas impordideklaratsioonis deklareeritud kaubaga, kuid erines kvaliteedi, koostise, mõõtmete ja kujunduse ning väärtuse osas, mis ei kajastunud deklaratsioonidele lisatud impordi kaubaarvetel, ning deklareeritud väärtused olid audiitorite kohaselt selgelt väiksemad, kui tegelikud väärtused.
4. Auditi tulemusel järeldas toll, et ettevõtte oli importija omand üksnes nimeliselt, samas kui tegelik ettevõtja oli eespool viidatud rõivaartiklitega kaupleja. Kontrolliasutuse kohaselt tegutses salakaubaahel järgmiselt: ettevõtjad, kes olid huvitatud Türgist riideesemete importimisest, läksid alguses sellesse riiki ja võtsid ühendust tarnijatega, kellele maksti sularahas. Kokkulepe nägi ette, et kaupa ei ekspordita otse müüjalt, vaid see antakse üle transpordiettevõtjale, kes pidi hoolitsema kauba Kreekasse vedamise eest. Kaup pakendati nii, et see eksitaks Kreeka tolli kauba kvaliteedi ja väärtuse osas. Kauba tollivormistuseks väljastas üks teine Türgi äriühing arve, mille väärtused olid ebatäpsed (madalama hinna näitamine), mis sisaldas kõiki kaupu ja viitas ettevõtjale kui ostjale. Kõnealune kaubaarve kajastas kaupa üldiselt ja viidatud väärtused olid palju madalamad, kui need, mida kreeka ettevõtjad tegelikult tegelikele Türgi tarnijatele maksid.
5. Pärast tollivormistust transportis see teine transpordiettevõtja kauba tegelikele ostjatele üle kogu Kreeka. Türgist transportimise tasu maksid lõppsaajad sularahas ja ilma kaubaarvet väljastamata, samas kui äriühingu väljastatud arvele vastav käibemaks tasuti samuti sularahas. Siseturul müügiks väljastatud arvetel märgitud väärtused olid ainult veidi kõrgemad kui importimise hetkel deklareeritud

väärtused, samas kui suuremal osal arvetel märgitud kogused olid ebatäpsed, kuna enamik kaubasaajaid ei tahtnud, et arved kajastaksid tegelikult saadud koguseid.

6. Thessaloniki pädev toll hindas ettevõtte peaaegu kogu impordilt tasumata jäetud maksude ja muude tasude kogusummaks 6 211 300,19 eurot.
7. Eelkõige tuvastati, et kaebaja tellis, ostis, impordis ja sai tahtlikult koos importija ettevõtte peamiste liikmetega 2014. aastal madalama hinnaga kaupa, mis imporditi üheksa deklaratsioonidega, millele olid lisatud kauba väärtuse osas ebatäpsed arved. Kaebaja tunnistas viidatud tehingute olemasolu importija ettevõttega, kuid eitas seda, et kaubal olid madalamad hinnad, ning vaidles vastu meetodile, mille alusel arvutati kauba tolliväärtus.
8. Toll leidis aga, et kõik salakaubaahelas osalenud isikud ja ka kaebaja kui kauba lõppsaaja-ostja tegutsesid ühise tahtega panna toime ebaseadusliku üle piiri toimetamise süütegu, mis seisnes kauba madalama hinnaga kajastamises impordi hetkel ja kõnealuse tarbimiseks ettenähtud kauba valdamises.
9. Pärast seda tehti kaebaja poolt vaidlustatud maksuotsused, mille kohaselt peeti ebaseadusliku üle piiri toimetamise süüteo eest vastutavateks esiteks kaebaja kui iga deklaratsiooni kohaselt kauba lõppsaaja ning tegelik importija, ja teiseks ettevõtte tegevusega seotud isikud. Leiti, et nad tegutsesid omavahel kooskõlastatult, sooviga jätta Kreeka riik ilma maksudest, mis nõutakse sisse välismaalt imporditud kaubalt, hoidudes nii kõrvale vastava käibemaksu tasumisest ja saades vastava otsese majandusliku eelise.
10. Eespool kirjeldatu põhjal hinnati ümber iga deklaratsiooniga imporditud kauba väärtus ja arvutati maksmata jäetud käibemaksu summa iga importija ja deklaratsiooni kohta, mis määrati solidaarselt tasumisele kuuluvaks kõikidele kaasvastutajatele, ja samal ajal kehtestati ka tollimaks, mida suurendati maksmata jäetud käibemaksu kolmekordse summa võrra.
11. Märgitakse, et pärast kaebuse esitamist mõisteti kaebaja ebaseadusliku üle piiri toimetamise süüteos õigeks 2021. aastal jõustunud kohtuotsusega.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

12. Esiteks eitab kaebaja mis tahes osalemist väidetavas ebaseaduslikus üle piiri toimetamises ja väidab, et arvel madalama hinna kajastamise asjaolu ei esinenud, samas kui vastustaja nõuab, et vastaspoole argumendid jäetaks põhjendamatus ja tõendamatus tõttu rahuldamata.
13. Lisaks väidab kaebaja, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on seotud tema lõpliku õigeksmõistmisega ebaseadusliku üle piiri toimetamise süüteos. Vastustaja väidab aga, et viidatud lõpliku õigeksmõistva kohtuotsuse siduv toime piirdub ebaseadusliku üle piiri toimetamise küsimusega ja sellega seotud täiendava

tollimaksuga, mitte osaga, mis puudutab kõnealustes tollideklaratsioonides sisalduvale kaubale kohaldatavat käibemaksu.

14. Lisaks väidab kaebaja, et toll eksis kõnealuse kauba tolliväärtuse tagantjärele kindlaks tegemisel. Kuna kaup oli igas tollideklaratsioonis erinev (erineva TARIC-koodiga), väidab kaebaja, et toll võttis ebaseaduslikult arvesse kõrgeima tariifirubriigi TARIC-koodiga kauba väärtust, mille importija deklareeris kauba klassifitseerimise lihtsustamisel. Ta väidab lisaks, et lihtsustamise protseduuri järgiti ainult vähestel juhtudel.
15. Lisaks võttis toll kaebaja väitel ekslikult arvesse toodete hinda, mis väljendas suurimat kogust deklaratsioonis või suurimaid hindu, millega kõnealuseid tooteid samas ajavahemikus müüdi. Ta kinnitas, et arvesse võeti hoopis sellise kauba väärtust, mis ei olnud seotud käsitletavate deklaratsioonidega imporditud kaubaga, mida ta ei turustanud.
16. Kaebaja väidab lisaks sellele, et „õiglased hinnad“ – „hinnad piiril“ (*threshold values*) meetod, mis rajaneb andmebaasist ja ühenduse AFIS ja AMT süsteemist võetud andmetel, ei kuulu ühegi meetodi hulka, mis on liidu tolliseadustikus tolliväärtuse arvutamiseks ammendavalt loetletud, see on meelevaldne ning järelikult ei kasutatud seda seaduslikult. Kõnealuseid hindu võiks kasutada ainult deklareeritud väärtuse vaidlustamise toetuseks, mitte tolliväärtuse kindlaks tegemiseks.
17. Eelkõige ei olnud kaebaja argumentide kohaselt kõnealuste deklaratsioonide esitamise hetkel (2014) kasutatud „õiglased hinnad“ isegi mitte kohaldatavad. Ka juhul, kui võetakse seisukoht, et nende hindade kasutamine tolliväärtuse kindlakstegemiseks on seaduslik, kasutati kõrgeima tariifirubriigiga toodete hindu nende puhul ebaseaduslikult seoses kõikide kõnealuste deklaratsioonidega imporditud toodetega. Lisaks tõi see kaasa sama toote hinna suuri kõikumisi erinevate deklaratsioonide vahel.
18. Kaebaja väitel ei tehtud selle tagajärjel käesoleval juhul esiteks seaduslikult kindlaks tolliväärtust TARIC-koodide alusel, ja teiseks, igal juhul ei pakutud konkreetseid põhjendusi turuväärtuse ja muude alternatiivsete meetodite kasutamata jätmise kohta ega ka kauba tolliväärtuse arvutamise meetodile importimise hetkel.
19. Vastustaja väitel kohaldati klassifikatsiooni lihtsustamist üldiselt kõigile käsitletavatele deklaratsioonidele. Lisaks väidab ta, et tolliväärtuse kindlakstegemist ei viidud läbi meelevaldselt, vaid ühikuhinna meetodi alusel, mida kohaldati miinimumtariifi alusel, mis põhineb 50%-l ühe kilogrammi kauba (mitte riideseme) õiglasest hinnast, mis võetakse AFIS MAB kaudu arvutipõhisest süsteemist AMT.
20. Lisaks väidab vastustaja, et klassifikatsiooni lihtsustamise rakendamine ei välista võimalust kasutada varasemat tolliväärtuse kindlakstegemise meetodit. Põhjus, miks seda meetodit kohaldati, on see, et käesoleval juhul ei olnud võimalik

kohaldada turuväärtuse meetodit identsetele või sarnastele toodetele, esiteks iga toote ebatäieliku kirjelduse tõttu vastavates arvetes ja teiseks tulenevalt nende füüsiliselt kontrollimise võimatusest, kuna tooted pääsesid konfiskeerimisest. Kui see oleks aga kohaldatav, viiks see suurema väärtuse kindlakstegemiseni. Seoses erinevate deklaratsioonide vaheliste suurte lahknevustega sama toote hinna osas väidab vastustaja, et selle põhjuseks on esiteks asjaolu, et hinnangulist tolliväärtust arvutatakse eseme, mitte kilogrammi kohta, nagu piiril kehtiva hinna puhul, ja teiseks tariifirubiik, millesse need koos klassifitseeritakse, kuna neid käsitatakse ühe tootena.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühiülevaade

21. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib kõigepealt, et kuigi ta ei ole eespool viidatud õigeksmõistva kohtuotsusega seotud osas, mis puudutab importimisel käibemaksu laekumata jäämise kaebajale süüks panemist, peab ta süütuse presumptsioonist lähtudes seda siiski arvestama, võttes arvesse esitatud väidet, mille kohaselt ei teadnud kaebaja kõnealuse imporditud kauba madalamast kajastatud hinnast.
22. Lisaks on eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et arvel madalamate hindade kajastamise seaduslikkuse või ebaseaduslikkuse kontrolli poolt peab mõistlikult eelnema hinnangule selle kohta, kas kaebaja oli madalamast hinnast teadlik või mitte. Tegelikult on tegemist küsimusega vaidlustatud rikkumise objektiivsuse olemusest, mis puudutab selle kindlakstegemist, kas tegelikult kokkulepitud ja tasutud hind, mille põhjal arvutatakse tollimaks ja muud maksud, on käesoleval juhul kõrgem, kui deklareeritud ja tollivormistuse hetkel esitatud arvetel kajastatud hind. Eelotsusetaotluse esitanud kohus keskendub seega kaebuse väite põhjendatuse selle osa analüüsile, mis on seotud tolliväärtuse väärade kindlakstegemisega tolli poolt.
23. Tuginedes Euroopa tolliõiguse sätetele, mis reguleerivad tolliväärtuse kindlakstegemise korda, Euroopa Kohtu olemasolevale praktikale imporditud kauba tolliväärtuse arvutamise valdkonnas, võttes arvesse „statistiliste väärtuste“ kasutamise võimalust, aga ka ühenduse tolliseadustiku (nüüd „liidu tolliseadustik“) asjakohaseid sätteid laiemas rahvusvahelise õiguse ja liidu vastavate kohustuste kontekstis, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et „statistiliste väärtuste“ kasutamine „õiglaste hindade“ ja „piiril kehtivate hindade“ (*threshold values*) kindlakstegemisel ei ole ebatavaline. Selle kasutuse eesmärk on aidata pädeval riigisisel tollil esiteks tuvastada pettuse ja madalamate hindade kajastamise abil tollimaksudest ning imporditollimaksudest kõrvalehoidmise juhtumeid, ja teiseks teha lisaks kindlaks imporditud kauba tolliväärtus.
24. Lisaks riigisisestele statistilistele andmebaasidele on olemas ka sarnased Euroopa andmebaasid, nagu määruse nr 515/97 tolliinfosüsteem ja COMEXT (mida haldab Eurostat), mille andmed edastatakse OLAF-i pettusevastasele infosüsteemile

(AFIS–Anti Fraud Information System), mille rakendus Automated Monitoring Tool (AMT) on.

25. Riigisisestel tolliametitel on kõnealustele andmetele juurdepääs oma infosüsteemide kaudu, kuid ei ilmne, et see võimalus oleks kõikidel ettevõtjatel. Lisaks sisaldavad määrustega nr 471/2009, 1172/1995 ja 113/2010 reguleeritud statistilised andmebaasid põhimõtteliselt koondandmeid, võtmata arvesse toodete konkreetseid omadusi ja müügi kauplemistasandit, isegi kui statistilise väärtuse kindlakstegemine sõltub üldise tolli- ja kaubanduslepingu VII artikli rakendamise lepingus (WTO leping tolliväärtuse määramise kohta) kehtestatud üldpõhimõtete sõnaselgelt reservatsiooniga kohaldamisest, mis välistavad suvalised või fiktiivsed väärtused.
26. Eeltoodud kaalutlustel võib toll eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kahtlemata kasutada „statistilisi väärtusi“ „õiglaste hindade“ kujul, et kinnitada põhjendatud kahtlust deklareeritud turuväärtuse õigsuse kohta, koos muude kontrollidega, mille viivad läbi tollikontrolliorganid. Selle kohta märgitakse, et Euroopa Liit võib neid „statistilisi väärtusi“ kasutada, et teha kindlaks selliste liikmesriikide „omavahendite“ maksete puudujääke, kes ei vii pettuste tuvastamiseks läbi tõhusaid kontrole (8. märtsi 2022. aasta kohtuotsus C-213/19, komisjon vs. Ühendkuningriik, ECLI:EU:C:2022:167).
27. Arvestades aga, et viidatud Euroopa Kohtu otsuses (vt eelkõige punkt 412) viidatakse ka liikmesriikide ainupädevusele määrata tollimaksude arvutuse alusena kindlaks tolliväärtus, kooskõlas ühenduse tolliseadustikus (nüüd „liidu tolliseadustik“) ette nähtud järjestikku sätestatud meetoditega ja kasutatava riskikriteeriumi mittesiduva laadiga, on eelotsusetaotluse esitanud kohtul mõistlikke kahtlusi seoses asjaoluga, et keskmiseid statistilisi väärtusi („piiril kehtiv hind“) kui selliseid võib kasutada kauba tolliväärtuse kindlaks määramise eesmärgil.
28. Lisaks on kahtlusi ka seoses asjaoluga, kas viidatud väärtuste kasutamine võib konkreetselt kuuluda ühenduse tolliseadustiku artikli 30 lõike 1 punktis c sätestatud alternatiivses meetodi alla, mida Kreeka tolli praktika kohaselt käesoleval juhul kohaldati, vaatamata asjaolule, et ka see meetod viitab „identsel“ ja „sarnasel“ kaubale. Lisaks ei näi, et ajavahemik, millele kõnealused väärtused viitavad, jääb määruse nr 2454/1993 artikli 152 lõike 1 punktis b ette nähtud aja piiridesse.
29. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlusi süvendab asjaolu, et kõnealuste väärtuste ainukasutus tähendab sisuliselt tolliväärtuse kindlaks määramist miinimumväärtuste alusel, mis on määratluse kohaselt fiktiivsed, vastuolus tollis väärtuse kindlaks määramise filosoofiaga, mis on rahvusvahelises kaubanduses valdav. Lisaks kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus täiendavalt Euroopa õiguse normide õiges tõlgendamises ja kohaldamises seoses kõnealuse impordi konkreetse olemusega, impordi, mis teostati ühenduse tolliseadustiku artiklis 81 (muudetuna liidu tolliseadustiku artikkel 177) ette nähtud lihtsustamist kasutades,

mis seisneb sama deklaratsiooni kõikide erinevate koodidega klassifitseeritud kaupade deklareerimises ühe TARIC-koodi alusel, st selle koodi alusel, millele on ette nähtud kõrgeim tollimaksumäär.

30. Arvestades eespool viidatud kahtlusi seoses ühenduse tolliseadustiku ja määruse nr 2454/93 vaidlusaluste sätete tõlgendamise ja kohaldamisega ja tungivat vajadust need tõlgendusküsimused lahendada, kuna need tõusetuvad enamikes juba Kreeka kohtutes pooleliolevates sarnastes kohtuasjades, otsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus oma lõpliku otsuse tegemise peatada ja esitada Euroopa Kohtule esimesed viis eelotsuse küsimust.
31. Viimasena, kuivõrd käesolev kohtuasi käsitleb (vaid) käibemaksu vaidlustamist (tulenevalt sellise Türgist pärit kauba Kreekasse importimisest, mille eest ei ole ette nähtud tollimaksu) kõnealuse kauba lõppsaaja poolt, kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas arvestades, et iga liikmesriik määrab kindlaks isiku või isikud, kes määratakse maksu võlgnikuks või keda sellena käsitatakse, tingimusel, et riigisiseseid sätteid on piisavalt selged ja täpsed ning et järgitakse õiguskindluse põhimõtet, täidavad seadus nr 2859/2000 ja nr 2960/2001 seda tingimust, ja ta peab vajalikuks esitada Euroopa Kohtule kuuenda eelotsuse küsimuse.

TÖÖDOKUMENT